

ISBN PRIRUČNIK

međunarodno izdanje
šesto izdanje

Međunarodna ISBN agencija
London 2012.

SADRŽAJ

1. ISTORIJAT	5
2. PREDNOSTI ISBN-A	6
3. FUNKCIJA I PREDMET ISBN-A.....	6
4. STRUKTURA ISBN-A	8
4.1 Element prefiksa.....	9
4.2 Identifikator grupe	9
4.3 Identifikator izdavača.....	9
4.4 Identifikator naslova.....	9
4.5 Kontrolni broj	9
5. PRIMENA ISBN-A	10
5.1 Uopšte.....	10
5.2 Promene na publikacijama	10
5.3 Faksimil reprint	10
5.4 Publikacije različitog formata	10
5.5 Publikacije sa zamenljivim listovima.....	10
5.6 Višetomna dela	10
5.7 Popis dostupnih publikacija jednog izdavača	11
5.8 Publikacije nastale saradnjom dva ili više izdavača.....	11

5.9	Publikacije koje prodaju ili distribuiraju agenti.....	11
5.10	Preuzimanje jednog izdavača od strane drugog.....	11
5.11	Preuzimanje čitavih zaliha izdavača.....	11
5.12	Izdavači sa više od jednim mestom izdavanja.....	11
5.13	Registar ISBN i pridruženih meta podata.....	12
5.14	ISBN se nikada ne može ponovo upotrebiti.....	13
6.	ISBN ZA ELEKTRONSKE PUBLIKACIJE	13
6.1	ISBN se odnosi i na elektronske publikacije:	13
6.2	ISBN za odgovarajuće softverske proizvode	13
6.3	Principi dodeljivanja ISBN-a elektronskim publikacijama i odgovarajućim softverima	14
7.	ISBN za publikacije koje se štampaju na zahtev.....	16
8.	ŠTAMPANJE ISBN-A	16
8.1	Uopšte	16
8.2	ISBN u formi bar-koda	17
8.3	Dodatni petocifreni kod.....	18
8.4	Algoritam za generisanje Bookland EAN-a iz ISBN-a.....	18

9. UPRAVLJANJE ISBN SISTEMOM	18
9.1 Uopšte.....	18
9.2 Međunarodno upravljanje.....	18
9.3 Upravljanje na nacionalnom nivou	19
9.4 Upravljanje na nivou izdavača	20
10. IZDAVAČI KOJI NE UČESTVUJU U SISTEMU	20
11. ISBN I GS1	21
12. ISBN I DRUGI IDENTIFIKATORI	21
12.1 DOI.....	21
12.2 ISBN-A.....	21
12.3 GTIN.....	22
12.4 URN.....	22
12.5 ISAN.....	22
12.6 ISMN	23
12.7 ISRC	23
12.8 ISSN	23
12.9 ITC.....	24
12.10 ISWC.....	24
12.11 ISNI.....	25
13 ONIX.....	25
14. PUBLIKACIJE.....	26
PITANJA KOJA SE ČESTO POSTAVLJAJU O ISBN SISTEMU	26

DODATAK 1 Izračunavanje kontrolnog broja i opseg distribucije.....27

A1.1	Izračunavanje kontrolnog broja.....	27
A1.2	Opseg distribucije.....	28

1. ISTORIJAT

Pitanje potrebe i praktične primene međunarodnog sistema za numerisanje knjiga prvi put je pokrenuto na trećoj Međunarodnoj konferenciji posvećenoj istraživanju tržišta knjige i racionalizaciji u trgovini knjigom, održanoj u novembru, 1966.godine u Berlinu.

U to vreme, veliki broj evropskih izdavača i distributera knjiga nosio se mišlju da upotrebi kompjuter za pohranjivanje podataka o narudžbinama i za kontrolu zaliha. Bilo je očigledno da je preduslov jednom efikasnom automatizovanom sistemu stvaranje jedinstvenog i jednostavnog identifikacionog broja za objavljenu jedinicu.

Sistem koji je ispunio ovaj uslov i postao poznat kao Međunarodni standardni broj knjige (ISBN) razvio se iz sistema za numerisanje knjiga koji su u Velikoj Britaniji uveli Whitaker & Sons, Ltd. 1967.godine, a u Sjedinjenim Američkim Državama R. R. Bowker 1968.godine.

U isto vreme, Tehnički komitet za informaciju i dokumentaciju Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO/TC 46) oformio je radnu grupu čiji je zadatak bio da ispita mogućnost prilagođavanja britanskog sistema za međunarodnu upotrebu.

1968. i 1969.godine, održano je nekoliko sastanaka kojima su prisustvovali predstavnici iz raznih evropskih zemalja i SAD, a izveštaji su upućeni svim zemljama-članicama ISO-a.

Rezultat ovih sastanaka jeste taj da je 1970.godine ISBN prihvaćen kao ISO Standard 2108¹. Drugo izdanje ovog standarda iz 1978.godine zamenjeno je trećim 1992.godine.

Cilj ovog međunarodnog standarda jeste da se na međunarodnom planu koordinira i standardizuje upotreba ISBN-a, s tim da jedan ISBN označava samo jedan naslov ili jedno od izdanja nekog naslova određenog izdavača.

Prvobitni standard je izmenjen jer su se knjiga i materijal sličan knjizi počeli da javljaju u novim oblicima medija, sistem kao takav danas je u upotrebi u više od 160 zemalja.

Od 2001. godine radna grupa izabranih predstavnika iz nacionalnih organizacija za standarde, predstavnika ISBN agencija, izdavača, knjizara, biblioteka i proizvođača sistema, razvijala je četvrto izdanje ovog standarda. Četvrto izdanje je verovatno najobimnija revizija ISBN-a do sada. Povećan je kapacitet sistema, specifikovani meta podaci, koji trebaju biti utvrđeni u vreme postavljanja ISBN-a, razvijena pravila za administraciju i upravljanje sistemom isto kao i određivanje autorstva za standard.

Ovaj Priručnik objašnjava kako sistem funkcioniše i šta se mora učiniti da bi bili sigurni da je ISBN pravilno dodeljen.

2. PREDNOSTI ISBN-a

- ISBN je jedinstveni međunarodni identifikator monografskih publikacija; zamenjuje rukovanje drugim bibliografskim opisnim zapisima, omogućava uštedu u vremenu i broju kadra, smanjuje mogućnost pravljenja grešaka.
- Pravilno korišćenje ISBN-a omogućava da se izdanje knjige u različitim oblicima, na različitim medijima, bilo štampani ili digitalni, jasno razlikuju; obezbeđujući da korisnici dobiju verziju koja im je potrebna.
- ISBN omogućava izradu i ažuriranje komercijalnih kataloga knjiga kao što je **Books in Print**. Informacije o dostupnim knjigama mogu se vrlo lako naći
- Naručivanje i distribucija knjiga uglavnom se vrše preko ISBN-a; ovo je brz i efikasan metod.
- ISBN je mašinski čitljiv u formi trinaestocifrenog EAN bar-Koda. Na ovaj način, ubrzava se proces i izbegavaju greške.

- ISBN je neophodan za rad elektronskih prodajnih sistema u knjižarama.
- Evidencija u lancu snabdevanja se može bazirati na ISBN-u.
- Kontrolisanje podataka o prodaji vrši se preko ISBN-a. To omogućava nadgledanje različitih vrsta proizvoda i izdanja publikacija, kao što je i omogućavanje upoređivanja između različitih područja, čak i između različitih izdavačkih kuća.
- Pravo na pozajmljivanje u nekim zemljama temelji se na ISBN-u. Takve sheme omogućavaju autorima i ilustratorima da budu isplaćeni proporcionalno broju puta kojim su njihove knjige pozajmljivane javnim bibliotekama

3. FUNKCIJA I PREDMET ISBN-a

- U više od 160 zemalja sveta, međunarodni standardni broj knjige je poznat kao kratki, jasni i potencijalno mašinski čitljiv identifikacioni broj koji nepogrešivo označava knjigu.
- Međutim, kada je intelektualni proizvod odgovara drugom određenom numeričkom sistemu (kao što su kontinuirani izvori i tekući integrativni izvori kojima se dodeljuje ISSN, štampana muzika kojoj se dodeljuje ISMN), onda se taj numerički sistem mora koristiti.
- ISBN se dodeljuje monografskim publikacijama i određenim vrstama srodnih publikacija koje su dostupne javnosti, bilo da su dostupni besplatno ili se kupuju. Uz to, posebni delovi (kao što su poglavlja) monografskih publikacija ili izdanja ili članci koji se nastavljaju a koji su dostupni odvojeno, mogu takođe koristiti ISBN kao kod. U odnosu na razne dostupne medije, nije značajno u kojoj je formi sadržaj

dokumentovan i distribuiran, štaviše, svaka forma treba da se kodira odvojeno

Primeri monografskih publikacija kojima se dodeljuje ISBN:

- štampanih knjiga i brošura uključujući i publikacije objavljene Brajevim pismom i geografske karte
- neštampane knjige
- knjige na kasetama i CD-ima («knjige koje govore«)
- publikacije u mikro-formi
- mašinski čitljive trake
- diskete
- publikacije na internetu
- pojedinačni članci ili izdanja određenog kontinuiranog izvora (ali ne i kontinuirani izvor u celini)
- mape
- elektronske publikacije, bilo na medijumu (kao što su mašinski čitljive trake, diskete ili CD-ROM-ovi) ili na internetu.
- digitalne kopije štampanih monografskih publikacija
- obrazovni ili instrukcionalni softveri
- viševrsna građa (gde je glavni sastavni deo tekstualan)

Primeri publikacija kojima se **ne dodeljuje** ISBN:

- kontinuirane izvore koji su u celini tretirani kao bibliografska jedinica (samostalna dela se mogu označiti ISBN-om)
- jedinice apstrakata kao što su tekstualna dela i ostala dela bazirana na apstraktima, koja imaju intelektualni ili umetnički sadržaj
- efemerni štampani materijal kao što su dnevници, reklamni

- materijal i slično
- sveske sa notama
  - štampane reprodukcije i kataloge umetničkih dela bez naslovne strane i teksta
  - lična dokumenta (kao što su elektronski CV-biografija ili lični podaci)
  - čestitke
  - zvučne snimke
  - softver koji je namenjen u svrhe koje nisu obrazovne ili instrukcionalne
  - elektronske oglasne table
  - E-mail (elektronsku poštu) ili drugu vrstu elektronske korespondencije
  - igrice

4. STRUKTURA ISBN-a

Od 1. januara 2007. godine nacionalne ISBN agencije, snavdevace ISBN-ovima koji sadrže 13 cifara koji sadrže sledeće elemente:

- element prefiksa
- identifikator grupe
- identifikator izdavača
- identifikator naslova
- kontrolni broj

Kada je odštampan, ISBN-u uvek prethode slova ISBN.

Napomena: U zemljama u kojima se ne koristi latinica, Dozvoljena je upotreba skra'enice lokalnog pisma ali samo kao Dodatak latini;nim slovima ISBN.

ISBN je podeljen na 5 elemenata. Od toga su 3 različite dužine

Elementi moraju biti odvojeni jasno, crtom ili razmakom kada su predstavljeni u formi čitljivoj golim okom.

ISBN 978-0-571-08989-5

Ili

ISBN 978 0 571 08989 5

Napomena: Korišćenje crtica ili razmaka nema leksički značaj i tu su samo radi poboljšanja čitljivosti.

Broj cifara je promenljiv u svakom od tri dela ISBN-a (identifikator grupe, identifikator odnosno prefiks izdavača i identifikator naslova). Broj cifara u identifikatoru grupe i u identifikatoru izdavača određuje se na osnovu planiranog obima proizvodnje naslova od strane izdavača ili grupe izdavača. Tako će se izdavači ili grupa izdavača sa velikom produkcijom knjiga biti predstavljeni sa manjim brojem cifara.

4.1 Element prefiksa

Prvi element ISBN-a je trocifreni broj koji se dobija putem EAN International. Prefiksi koje je već dao EAN International su 978 ili 979, ali će možda biti i daljih dodela prefiksa u budućnosti, ako se to bude tražilo da bis e osiguraao kontinuirani kapacitet ISBN sistema.

Primer: 978

4.2 Identifikator grupe

Drugi element ISBN-a označava zemlju i može da se sastoji iz najviše pet cifara. Identifikatore grupe dodeljuje Međunarodna ISBN Agencija.

Primer: 978-0

4.3 Identifikator izdavača

Treći element ISBN-a identifikuje određenog izdavača u okviru grupe. Identifikator izdavača obično tačno označava izdavačke kuće i njihove adrese. Ukoliko izdavači iscrpe početni kontigent brojeva naslova, može im se dodeliti dodatni prefiks. Inače, identifikator izdavača može da se sastoji iz najviše sedam cifara. Ove identifikatore dodeljuju ISBN agencije odgovorne za vođenje ISBN sistema u zemlji gde se izdavač zvanično nalazi. Izdavačima sa najvećim očekivanim brojem naslova, dodeljivani su najkraći identifikatori izdavača.

Primer: 978-0-11

4.4 Identifikator naslova

Četvrti element ISBN-a označava određeno izdanje publikacije određenog izdavača. Dužina ovog elementa varira i u direktnom odnosu sa predviđenim brojem izdatih publikacija izdavača koji je u pitanju, i može iznositi i do 6 cifara. Izdavačima sa najvećim očekivanim brojem naslova, dodeljivani su najduži identifikatori naslova i obrnuto. Da bi se osiguralo da je ispravna dužina očuvana, prazan prostor je označen vodećim nulama.

Primer: 978-0-11-000222

4.5 Kontrolni broj

Peti element ISBN-a je kontrolni broj. Izračunava se korišćenjem algoritma modula 10. (Videti dodatak 1 za metode obračuna ili se obratiti lokalnoj ISBN agenciji za savet).

5. Primena ISBN-a

5.1 Uopšte

Poseban ISBN mora se odrediti za svaki naslov ili za svako izdanje naslova svakog izdavača, ali ne i za nepromenjeno izdanje ili nepromenjeni reprint istog naslova u istom formatu i od istog izdavača. Izmenjena, dopunjena izdanja iziskuju novi ISBN, kao i promene u formatu, povezu. Isti naslov koji se štampa u seriji i zasebno, tretira se kao dva različita izdanja.

5.2 Izmene na publikacijama

Poseban ISBN, biće dodeljen ako je bilo značajnih izmena bilo kom delu ili delovima u publikaciji. Poseban ISBN broj biće dodeljen ako je došlo do promene naslova publikacije. Promena dizajna korica ili boje, ili cene monografske publikacije, ne zahteva poseban ISBN broj. Manje promene u izdanju (korekcije štamparskih greški) ne zahtevaju poseban ISBN broj.

5.3 Faksimil reprint

Poseban ISBN mora se odrediti za faksimil reprint ukoliko ga je objavio drugi izdavač, ili ponovo izdat sa impresumom drugog izdavača. Poseban ISBN broj će takođe biti dodeljen ako je ista publikacija izdata pod različitim imenom impresuma od strane istog izdavača. Ako knjigu skenira ili digitalizuje pored originalnog izdavača neka druga organizacija, onda će skenirana i digitalizovana verzija dobiti poseban ISBN tog proizvođača, pod uslovom da je verzija dostupna javnosti na raspolaganje (za razliku od toga da se koristi u čisto arhivske svrhe, na primer).

5.4 Knjige različitog formata

Poseban ISBN mora se dodeliti za različite formate u kojima se određeni naslov štampa, npr. Na papiru, u mekom povezu, u mikroformi, u formi mikroračunarskog softvera. Brajevo pismo, tvrdi povezu, zvučna knjiga, on-line elektronska publikacija. Ako su

elektronske publikacije dostupne u različitim formatima, svakom formatu biće dodeljen jedinstveni ISBN.

5.5 Publikacije sa zamenljivim listovima

Ako se publikacija javi u obliku sa zamenljivim listovima, ISBN se dodeljuje da označi izdanje objavljeno u to vreme. Posebna izdanja dodataka ili listova koji se zamenjuju dobiće nove ISBN-e kada se odvoje.

ISBN ne treba da bude dodeljen publikacijama sa zamenljivim listovima, koje se stalno ažuriraju (integrišući izvor), niti pojedinačno ažuriranim delovima.

5.6. Višetomna dela

Jedan ISBN mora se dodeliti za čitav komplet višetomnog dela. Ako su tomovi dostupni i pojedinačno, svaki od njih mora imati svoj ISBN.

Čak i onda kada se višetomna dela prodaju u kompletu, peporučljivo je da se svakom tomu dodeli ISBN. Na ovaj način olakšava se postupak u vezi sa vraćanjem oštećenih tomova i u vezi sa njihovim slanjem onda kada se svi tomovi ne izdaju i ne distribuiraju u isto vreme.

5.7. Publikacije koje postoje na zalihama

Izdavač je dužan da numeriše i svoje publikacije koje su na zalihama i da objavi njihove ISBN-e u katalozima. On je takođe obavezan da odštampa ISBN u prvom reprintu takvih dela.

5.8 Publikacije nastale saradnjom dva ili više izdavača

Ako je publikacija objavljena u koprodukciji ili je zajednički štampana sa drugim izdavačima, ISBN određuje izvršni izdavač. Ostali izdavači mogu da dodele svoje ISBN-e ako to žele. U takvim slučajevima, samo jedan ISBN biće prikazan kao bar kod na publikaciji.

5.9 Knjige koje prodaju ili distribuiraju agenti

(Osim pod a, ovo se odnosi samo na one zemlje koje još uvek ne učestvuju u sistemu)

- a. Prema standardu ISBN-a, određeno izdanje koje je objavio određeni izdavač, dobija samo jedan ISBN i taj broj zadržava, bez obzira na to ko će knjigu prodavati ili distribuirati.
- b. Knjiga koju je uvezao ekskluzivni distributer ili agent iz područja koje nije u ISBN sistemu i koja, prema tome, nema ISBN, može taj broj dobiti od ekskluzivnog distributera.
- c. Knjige koje je uvezao ekskluzivni distributer ili agent i koje umesto naslovne strane originalnog izdavača imaju naslovnu stranu sa odštampanim podacima o ekskluzivnom distributeru, dobiće novi ISBN preko tog ekskluzivnog distributera ili agenta. Takođe se mora navesti i ISBN originalnog izdavača.
- d. Knjiga koju uvozi nekoliko distributera sa područja koje nije uključeno u ISBN sistem i koja, prema tome, nema ISBN, može dobiti ISBN od nacionalne agencije koja je odgovorna za ove distributere.

5.10 Preuzimanje jednog izdavača od strane drugog

Izdavač koji preuzima drugu izdavačku kuću mora da nastavi da koristi prvobitno dodeljeni ISBN sve dok se knjiga ponovo ne štampa pod impresumom nove izdavačke kuće.

5.11 Preuzimanje čitavih zaliha izdavača

Izdavač koji preuzima čitave zalihe drugog izdavača mora da koristi njegov originalni ISBN sve dok se ponovo ne štampaju knjige pod impresumom nove kompanije.

5.12 Izdavači sa više od jednog mesta izdavanja

Izdavač čija se delatnost odvija u nekoliko mesta a koja su zajedno navedena u impresumu knjige dobiće samo jedan ISBN za knjigu.

Izdavač čija se delatnost odvija u odvojenim i različitim poslovnicaama ili ograncima na raznim mestima može imati prefiks izdavača za svaku poslovnicu ili ogranak. Ipak, svaka objavljena knjiga nosiće samo jedan ISBN, onaj koji dodeli poslovnica ili ogranak odgovoran za objavljivanje publikacije.

5.13 Registar ISBN-a i pratećih meta podataka

Svaki izdavač ima obavezu da informiše svoju nacionalnu agenciju ili organizaciju koja je odgovorna za vođenje registra naslova o ISBN-ima koji su dodeljeni objavljenim knjigama i onima koje su u pripremi za štampanje. Kada izdavač ne izvršava ovu obavezu, agencija ili organizacija odgovorna za vođenje registra naslova je ovlašćena da vodi ISBN registar za tog izdavača na njegovu vlastitu inicijativu. Informacija treba da sadrži minimum elemenata meta podataka (opisnih) i mora biti kompatibilna sa ONIX standardima podržanim od strane EDItEUR i njihovim udruženim organizacijama:

Element podataka	Komentari	ONIX element(i)
ISBN	ISBN format od 13 cif	Identifikator proizvoda

Format	Kodiranje koje zahteva medij i, ili format proizvoda	Format EpubFormat
Naslov	Naslov publikacije, zajedno sa podnaslovom, ako je primenljiv	naslov-kolektivni
Serije	Naslov serije i numeracija kada je primenljivo	Serije-kolektivne
Autor priloga	Kod autora priloga i ime autora priloga	Autor priloga-kolektivni
Izdanje	Broj izdanja (za izdanja posle prvog), tip i podatak	Kod tipa izdanja broj izdanja podatak o izdanju
Jezik teksta	Korišćenjem ISO 639-2,B indikatora jezika	Jezik-kolektivni
Impresum	Zaštićeno ime pod kojim je publikacija objavljena	Ime impresuma
Izdavač	Pojedinac ili organizacija koji poseduju datum štampanja u impresumu publikacije	Izdavač-kolektivni
Zemlja porekla publikacije	Korišćenjem ISO 3166-1 kodova za zemlju	Zemlj izdavanja publikacije
Godina izdanja publikacije	Godina izdanja prve publikacije sa ovim ISBN-om. U ISO 8601 formatu (YYYY-MM-DD)	Godina izdanja publikacije
ISBN nadređene publikacije	ISBN nadređene publikacije čiji je deo ova publikacija, kada je primenljivo	Srodna publikacija-kolektivna

Međunarodna ISBN agencija nabavljaće XML shemu na zahtev i softver da bi pomogla prilikom unošenja podataka.

Baze podataka koje povezuju ISBN sa njegovim meta podacima (kao što su listinzi impresuma knjige, nacionalne bibliografije itd.) moraju biti dostupne i aktuelne. Na instancama gde ISBN agencije ne dobavljaju takve usluge

bibliografskih listinga, ipak su odgovorne za povezivanje sa odgovarajućim dobavljačima da bi se osiguralo da takve usluge budu pristupačne. Korisnici mogu biti obavezni da plate ISBN agencijama i izdavačima bibliografskih baza podataka, pristup ovoj informaciji.

5.14 ISBN se nikada ne može ponovo upotrebiti

ISBN jednom dodeljen, ne sme se *NIKADA*, ni pod kakvim uslovima, ponovo upotrebiti. Ovo je od najveće važnosti da bi se izbegla moguća zabuna. Ako se usled administrativne greške dogodi da je broj pogrešno dodeljen, on se mora izbrisati sa liste upotrebljivih brojeva i nikada se ne sme dodeliti nekom drugom naslovu. Izdavači treba da obaveste nacionalnu agenciju o brisanim brojevima i o naslovima kojima su ti brojevi bili pogrešno dodeljeni.

6. ISBN ZA ELEKTRONSKE PUBLIKACIJE

Kada je publikacija dostupna u elektronskoj formi (na primer: e-knjige, CD-ROM ili publikacija dostupna na internetu), može da dobije ISBN oznaku pod uslovom da sadrži tekst i da je dostupna javnosti, i da publikacija nema tendenciju da se ažurira i nastavi sa izlaženjem. Takve publikacije mogu takođe da sadrže i slike i zvuk.

Sledeći tipovi elektronskih publikacija neće dobiti ISBN:

- Publikacije koje se podvrgavaju čestom ažuriranju i tamo gde je moguć momentalni pristup ovim promenama kao što su On line baze podataka
- Veb sajtovi
- Promotivni ili reklamni materijal
- Oglasne table
- Elektronska pošta i druga elektronska korespondencija
- Igre
- Mašine za pretraživanje

- Lična dokumenta (kao što je elektronski CV ili lični opis)
- Planeri, dnevnici

6.2 ISBN za odgovarajuće softverske proizvode

ISBN se može koristiti da identifikuje specifične softverske proizvode koji su namenjeni za obrazovanje i, ili instruktivne svrhe, kao što su obrazovno kompjuterizovani proizvodi, pod uslovom da nisu prilagodljivi potrebama korisnika, niti zahtevaju podatke da bi funkcionisali.

Svi drugi softverski proizvodi (kao što su kompjuterske igrice) neće dobiti ISBN broj.

6.3 Principi za dodeljivanje ISBN-a elektronskim publikacijama i odgovarajućim softverskim proizvodima

Publikaciji je potrebna posebna ISBN oznaka ako neko u lancu snabdevanja mora da ih identifikuje odvojeno.

ISBN je identifikator monografskih publikacija (knjige) i srodnih proizvoda koji su dostupni javnosti. ISBN ne treba da se koristi za identifikaciju apstraktnih entiteta (sadržaj)

Krajnji korisnici treba da znaju a)da li će e-knjiga koju kupuju raditi na njihovom uređaju ili softveru i b)i šta će moći da rade sa publikacijom (npr. kopiranje, štampanje, pozajme tekst u govorne svrhe, itd). Ovo se obično definiše kao kombinacija formata i softvera poznatog kao Digital Rights Management (DRM) koji kontroliše, tehničkim sredstvima, upotrebu koja se može napraviti od e-knjiga. Odvojeni ISBN brojevi će olakšati upravljanje, širenje i otkrivanje tih informacija, kao i isporuku odgovarajućih e-knjiga.

- Kada je e-knjiga dostupna u različitim formatima, svaki drugačiji format koji se objavljuje i koji je dostupan odvojeno treba poseban ISBN.

Format datoteke je poseban način na koji se informacije kodiraju za skladištenje u digitalni fajl. U slučaju e-knjige, format je često kombinacija osnovnog tipa datoteke (kao što su EPUB, PDF, itd), i softvera (kao što su Adobe, ACS4, itd).

- Kada biblioteka ili neka druga organizacija digitalizuju knjigu i elektronska verzija postane dostupna javnosti, ona kao novi proizvod dobija novi ISBN broj, bez obzira na to da li postoji ili ne postoji naknada za pristup digitalnoj verziji.
- Kada je publikacija dostupna u lancu snabdevanja i ima više od jednog DRM-a za specifikaciju, onda je svaki od njih jedinstveni proizvod koji treba da se identifikuje jedinstvenim ISBN brojem.

Primer 1: Kada izdavač proizvodi dve verzije iste e-knjige, svaka sa različitim DRM-om za specifikaciju, a zatim ih distribuira preko različitih posrednika, onda je potreban ISBN broj za svaki od specifičnih DRM verzija proizvoda.

Ako je publikacija dostupna sa različitim pravima korišćenja (npr. podešavanje korišćenja postavki, tako da je dozvoljeno štampanje u jednoj ali ne i u nekoj drugoj verziji), svakoj verziji mora biti dodeljen jedinstveni ISBN broj. U skoro svim slučajevima korišćenje se kontroliše pomoću podešavanja u okviru softvera za DRM.

Primer 2: Izdavač objavljuje publikaciju – jedna verzija ove publikacije ja dostupna sa funkcijama pristupačnosti kao što su tekst i govor (kontroliše se preko softvera za DRM) i jedna bez. Svaka od verzija mora imati svoj ISBN broj kao bi se jasno definisala razlika odnosno da određeni atributi budu jasni za svakog potencijalnog kupca i korisnika (posebno onih koji traže pristupačne publikacije), tako da su verzije zasebno identifikovane ISBN brojem.

Međutim, i u ovom slučaju, kada su tokom transakcije između prodavca i korisnika definisana prava korišćenja, nema potrebe za dodelu zasebnih ISBN brojeva.

Primer 3: Prodavac objavljuje publikaciju u jednom formatu sa jednim ISBN brojem a zatim nudi korisnicima uslugu da na zahtev koriste publikaciju u drugačijem formatu, onda nisu u obavezi da dodele poseban ISBN broj.

- Ako izdavač koristi posrednike da generišu različite formate e-knjige, onda bi trebalo da obezbede posebne ISBN brojeve za posrednike da dodele svakom formatu.

Ukoliko izdavač odbija da posrednicima obezbedi ISBN brojeve za svaki format posebno, onda posrednici mogu dodeliti svoje ISBN brojeve.

- Bitno je da su različite publikacije pristupačne i sa svojim pojedinačnim funkcijama veoma jasno identifikovane i diferencirane. Uz nedvosmislenu identifikaciju putem posebnog ISBN-a, korisnici će biti precizno usmereni na najpogodniju verziju koja zadovoljava njihove stvarne potrebe.

-Kada uz softver ide priručnik koji je koristan samo kao dodatak softveru, a prodaju se u paketu, onda se dodeljuje jedan ISBN i za softver i za priručnik.

Kada se dva proizvoda iz softverskog paketa mogu koristiti odvojeno ili prodavati odvojeno ili zajedno onda:

- a) paket kao celina mora da ima jedan ISBN
- b) svaki proizvod u paketu mora da ima svoj ISBN

